A°. 1838. N°. 2[illegible]

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG, 2 APRIL.

KENNISGEVING.

Derde Zitting van den Militie-Raad over het Kanton LEYDEN, N°. 15.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, — ontvangen hebbende van den Heer *Militie-Commissaris* over de Kantons 15—21, Provincie Zuid-Holland, eene Kennisgeving, dat de *Derde Zitting des Militie-Raads*, voor deze Stad, zal gehouden worden op het Raadhuis te *GOUDA*, op *Maandag* en *Dingsdag*, *den 9 en 10 April 1838*, *des morgens ten 10 ure*, ter beoordeeling der Plaatsvervangers en Nummerverwisselaars, welke de dienstpligtige Lotelingen dezer Stad zullen verlangen te geven; alsmede tot het afdoen der belangen van zoodanige Lotelingen, wier zaak tot deze Zitting is geadjourneerd; — brengen zulks bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, met informatie, dat tot het opmaken van de bij de Wet gevorderde Certificaten voor Plaatsvervangers en Nummerverwisselaars, (welke laatste zulks echter niet dan met toestemming hunner Ouders vermogen te doen), zal worden gevaceerd ter Secretarie dezer Stad, op *Woensdag den 4 April aanstaande*, *des morgens ten 10 ure*; alwaar zij tevens de noodige informatie, zoo omtrent het opmaken dezer Certificaten, als ten aanzien der vereischten, welke de Plaatsvervangers, ingevolge de Wet, moeten bezitten, kunnen bekomen.

Voorts meenen Burgemeester en Wethouders, ook naar aanleiding der Circulaire van den Heer Staatsraad, Gouverneur van Zuid-Holland, van den 5 Maart jl., (*Provinciaal Blad* N°. 29), de belanghebbenden, of wel derzelver Ouders, *op nieuw ten ernstigste*, te moeten waarschuwen voor zoodanige personen, welke, onder den naam van *Commissionairs*, nomwijlen dezelve misleiden, zoo door met hen krachteloze overeenkomsten te sluiten, als door hun, welke Plaatsvervangers verlangen te geven, onder voorwending van alles voor hen te zullen bezorgen, een aantal onnoodige kosten te doen maken, ja die zelfs veelal, door bedrog van al de gelden daartoe benoodigd, dadelijk in eens, of in kort op elkander volgende termijnen te moeten ontvangen, hun voor het vervolg in vele omstandigheden wikkelen, door het ingebreken blijven der bedongene uitbetalingen te doen aan de huisvrouwen der Plaatsvervangers als anderzins, alzoo van het geld, door de Lotelingen ten behoeve der Plaatsvervangers te geven, volgens art. 98 der Wet van den 8 Januarij 1817, hunner meer dan *een vijfde* aan denzelven ning worden uitbetaald, en de overige *vier vijfden* in de kas van het Korps moeten worden gestort; en als dan zoodanige *Commissionairs*, na het volle geld genoten te hebben, dikwijls, (zoo als de ondervinding heeft doen zien), niet in staat zijn de betaling der verdere termijnen aan het Korps te voldoen, de belanghebbenden genoodzaakt worden, die gelden nog eenmaal te betalen. Eindelijk worden de belanghebbenden nog herinnerd aan de bepaling van artikel 33 der Wet van den 27 April 1826, inhoudende: dat hij, wiens Plaatsvervanger gedurende 18 maanden gedient heeft, (des dienst bij de reserve niet medegerekend), van alle verdere verantwoordelijkheid voor denzelven bevrijd zal kunnen blijven, mits stortende reeds som van *f* 150, wanneer in de aanvulling van den Plaatsvervanger, ingeval hij mogt komen te ontbreken, door vrijwillige werving zal worden voorzien.

Aldus gedaan en gepubliceerd, bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 29 Maart 1838.

J. G. DE MEY.

Ter ordonnantie van dezelve,

P. A. DU PUY.

NEDERLANDEN.

LEYDEN den 1sten April.

Men meldt uit 's Gravenhage van den 30 Maart het volgende:

Gisteren morgen heeft Z. K. H. de Erfprins, voor het eerst als Generaal-Majoor, inspectie gehouden over de 1ste brigade van de 1ste divisie, in de Mallebaan alhier.

— Bij Koninglijk besluit van gisteren, is de hoog-welgeb. heer *R.* Baron *Fagel*, Envoyé Extraordinaris en Minister-Plenipotentiaris van Nederland bij het Fransche Hof, benoemd tot Grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Bij Koninglijk besluit van den 7den dezer, is Mr. *J. Meulman*, Vrederegter in het kanton Woerden en Dijkgraaf van den grooten polder van dien naam, door Z. M. benoemd tot Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Zijne Maj. heeft den Heer *W. C. Tadel*, gewezen Burgemeester van Gennep, bij de Diogenesche Regering, benoemd tot Minister-Resident aan het Hof van Z. M. den Koning van Hanover.

— Thans zijn aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zoowel de nadere processen-verbaal van de beraadslagingen der afdeelingen, over het ontwerp der ingifte van Inkomen, op een gedeelte der schuld, ten laste der Overzeesche Bezittingen, tot het doen van voorschotten voor onderscheidene groote werken, als

Uit die nadere processen-verbaal bevestigt het zich, dat de leden, over het algemeen, geen genoegen in de beschouwingen der Regering genomen hebben en dat zij integendeel in talrijke aanmerkingen, bij de eerste processen-verbaal ontwikkeld, blijven volharden.

Eene eerste algemeene aanmerking betreft het onderscheidene en onderworpen van zoo verschillenden aard, welke in het ontwerp vervat zijn, in eene wetsdraagt aan te bieden. De afdeelingen, deswege door de Regering gegeven, waren onvoldoende. Men voerde duidelijk aan, dat aangenomen dat even als in naburige landen de spoedige aanleg van eenen ijveren spoorweg in dit Rijk mogt noodzakelijk zijn, hieruit nog niet de noodzakelijkheid wordt geboren, om even spoedig tot de dempening van het Haarlemmermeer over te gaan, en dat ook wederkeerig, indien eene het maatregel gevorderd zij tot voorkoming van een dreigend gevaar, dit alweder in geen verband stond met het vroeger of later aanleggen van eenen spoorweg. Eene afdeeling was van gevoelen dat, vereenigd uit deze en de volgende operatie, de kosten der daarstelling van beide groote werken gevonden zouden worden, zonder tot de noodzakelijkheid dezer uit den aard der zaken, vreemde vereeniging, vermits die fondsen, en deze operatie zelve, veel te veel door eene splitsing vatbaar schijnen, en nu daarentegen het gevolg der vereeniging is, dat de leden, die zwarigheid mogten blijven vinden in het toestaan der fondsen voor een der gedachte werken, gedwongen zullen zijn zich tegen de geheele wet, en dus tegen *beide* werken te verklaren. Hieruit wil de afdeeling echter niet afgeleid hebben, dat het gevolg van zoodanige splitsing een zeker of waarschijnlijke aanneming van een der deelen zou zijn; integendeel mag zij niet verbergen dat zij meent te moeten aannemen gronderlijks te twijfelen in de tegenwoordige omstandigheden, en *vooral indien ten laste van de aangevraagde fondsen geene verbindtenissen worden aangegaan*, naar zij vindt zich vergund als haar gevoelen te kennen te geven, dat niets zekerder tot de verwerping der wet schijnt te kunnen leiden, dan het behoud der in de wet plaats vindende vereeniging.

Behoudens bezwaren *tegen de aangevraagde fondsen* is mede uitgemeen door vele afdeelingen gedeeld geworden. Zoo bleef men bij het gevoelen, dat de voorgestelde financieele maatregel veel te ingewikkeld was; dat het bedoelde kapitaal reeds eene wettelijke bestemming had bekomen, waarvan het niet zoude moeten afgetrokken; en dat het Amortisatie-Syndicaat hierin niet moest gemengd worden. Eene afdeeling bleef persisteren bij hare aanmerking, dat de gewaagde bestemming dezer fondsen niet te vereenigen zijn met die der wet van 24 April 1836, en dat zij geenszins kan deelen in de opinie der Regering, „dat hier geen questie zou zijn van het aangaan eener nieuwe schuld, maar alleen om een bestaand fonds disponibel „te stellen," daar toch, zoo lang dit fonds niet disponibel gesteld wordt, deswege ook geene schuldbekentenissen worden uitgegeven en geene renten verschuldigd, die, hoe zeer zij uit de Oost-Indische kas worden betaald, echter een verlies voor den Staat opleveren, en nieuwe voorzieningen ten behoeve van het Syndicaat doen te gemoet zien. Eene andere afdeeling verklaarde in hare bedenkingen nopens den financielen maatregel verzekerd te worden door de aanmerking, in het slot der antwoorden aan de Regering voorkomende, volgens welke de openlegging van den staat van het Amortisatie-Syndicaat spoedig opplanden is, en men dan met meerdere kennis van zaken over gebruik en restitutie van kapitalen, en over te nemen maatregelen van voorziening zal kunnen oordeelen. Naar het inzien eener andere afdeeling, wordt de zaak te veel uit het oogpunt beschouwd, als of de bewuste som van dertig millioen *in natura* en ongebruikt daar nederlag. „Al is het wijders," zoo laat men zich uit, „dat in 1845 tot de aflossing der 3½ pCt. obligatien van het Amortisatie-Syndicaat zal behoeven te worden overgegaan, te weten in dien zin, dat *het bedrag* dier aflossingen alsdan facultatief zal zijn, maar *geenszins de aflossing zelve*, zoo zal toch uit eene plaats gehad hebbende beschikking over het fonds, daartoe bestemd, zeker een nadeelig gevolg ten aanzien van die aflossing, dat is eene strekking tot derzelver beperking zoo veel maar mogelijk is, ontstaan. Het is niet te betwijfelen, dat met 1845 beide de werken, in deze wet bedoeld, en ten minste zeker de bedijking van het meer, niet zullen kunnen aangeven de kapitalen, daarvoor aan het Syndicaat ontrokken, en het zal dan ook, bij de spoedig op handen zijnde opening van het Syndicaat, weinig baten het rijdstip te bepalen, waarop die kapitalen terug zullen moeten keeren, nadat die eenmaal in deze ondernemingen gestoken zullen zijn. Men blijft dus altijd den voorgedragen financielen maatregel beschouwen als te ingewikkeld en als nederkomende op de beschikking over een kapitaal, dat eene andere wettelijke bestemming heeft, en in allen gevalle *mede tot waarborg strekt* voor eene negotiatie van het Syndicaat, of, wil men dien maatregel in een ander licht stellen, als zullende uitloopen op eene schepping van nieuwe schuld, die uit den aard der zaak, en volgen de wet zelve in hare laatste bepaling, voor eene uitbreiding vatbaar zal wezen, waarvan de grenzen nog niet zijn te voorzien?" Nog eene andere afdeeling, eindelijk, vermeende dat de fondsen, voor ieder afzonderlijk onderwerp door het Rijk te verschaffen, bij de wet zelve behooren te worden aangewezen, even als zulks bij die voor de Zuid-Willemsvaart en voor de droogmaking van den Zuidplas van Schieland heeft plaats gevonden, welke de afdeeling de vrijheid neemt als voorbeelden te blijven aanvoeren. Terwijl, wat aangaat het bezigen van het nog onuitgegeven gedeelte ten bedrage van dertig millioen gulden, van het kapitaal, daargesteld bij art 4 der wet van den 24 April 1836 (*Staatsblad* N°. 11) de geheele afdeeling zulks verkeerd blijft achten, en steeds van gevoelen is, dat het benoodigde geld door eene afzonderlijke leening zou behooren te worden gevonden.

Nog eene aanmerking over het geheel der wet betrof de vraag, waarom juist op dit oogenblik door de Regering de daarstelling van zulke belangrijke werken wordt voorgedragen; ook in verband met de onlangs gedane staatkundige mededeelingen, achtte men het meer geraden nog eenigen tijd hiermede te wachten.

Meer bepaaldelijk nopens het onderzoek van elk der voorgedragene hoofdonderwerpen overgaande, wordt nopens *den spoorweg* onder anderen gezegd: 1°. dat indien van de Pruissische zijde niet daaraan wordt aangesloten, het geheele werk als geheel nutteloos moet worden beschouwd, en dat het, daar door de Regering hieromtrent geene zekerheid is gegeven, veeleer schijnt te blijken, dat Pruissen hiertoe minder genegen is. Mogt dit zoo zijn, dan achtte men den weg doelloos; dewijl men dan toch verpligt zou zijn om de goederen te Arnhem in schepen te laden en verder te water te vervoeren, en mogt Pruissen daartoe later, misschien zijne toestemming geven, dan vreesde men, dat bijaldien de weg tot Arnhem reeds door ons was daargesteld, wij hierdoor te zeer afhankelijk zouden zijn van de voorwaarden, welke dat Rijk aan ons zou gelieven voor te schrijven, om zijne toestemming te schenken; 2°. dat men zich, voor het transport van goederen, zeer weinig voordeel van een spoorweg voorstelt. Volgens een onlangs in Frankrijk uitgebragt rapport, is het vervoer van dezelve langs kanalen verre verkieslijk boven dat langs een spoorweg; bedragende ook de kosten langs kanalen slechts 15 à 16 centimes per ton van 1000 kilogrammen en per stoomwagen ten minste 45 à 50 centimes van dezelfde hoeveelheden. Niettegenstaande het aanwezig zijn van een spoorweg van Manchester naar Liverpool, wordt het tusschen die steden aanwezige kanaal bijna uitsluitend gebezigd voor het vervoer van goederen. De ondervinding in ons Rijk bevestigt het, dat meerdere bespoediging bij vervoer van goederen niet kan opwegen tegen hoogere vrachten; immers wordt van Rotterdam naar Keulen in den regel tot vervoer gebruik gemaakt van de beurtschepen, indien de vrachten per stoomschepen slechts iets hooger zijn, en zulks, niettegenstaande eerstgenoemde veel dagen meer noodig hebben voor de reis. Aangenomen nu, dat een spoorweg meer zoude strekken tot het vervoer van personen, dan wel van goederen, dan beschouwt men het ongeraden, om zulk een kosthaar werk daar te stellen; de verwijzing op een enkel voorbeeld, den weg van Manchester naar Liverpool, kan hier geenszins overtuigen, dat de weg behoorlijk zal rendeeren, vooral omdat het overbekend is, dat van de meeste der in Engeland aangelegde spoorwegen, de aanleggers geheel zijn gerumeerd. Bovendien kan de comparatie van den spoorweg tusschen beide genoemde Engelsche steden en den geprojecteerden hier opgaan, en komen de ramingen hoogstoverdreven voor. Eene afdeeling, dezelfde aanmerking nopens den hoogeren prijs voor het vervoer van goederen makende, wilde wel erkennen, dat er bepaaldelijk voor de hoofdstad des Rijks, tot behoud en bevordering van haren Duitschen handel, behoefte bestaat om, ten gevolge van den toestand harer waterwegen, de gemeenschap met Duitschland in spoed en gemakkelijkheid te doen toenemen; doch door de antwoorden der Regering is de twijfel geenszins weggenomen, of *haar voorgedragene spoorweg* bepaaldelijk daartoe het doeltreffend middel zal aanbieden; 3°. dat door de zaak uit te stellen, althans tot zoo lang er een proef met den weg tusschen Amsterdam en Haarlem genomen was, niets verloren werd, te meer, daar in het rapport der Commissie aan deze met ronde woorden wordt gezegd, *dat men niets waagt met den arbeid der Belgen nog eenen geruimen tijd aan te zien en de ondervinding af te wachten.* Alle vrees voor concurrentie verdwijnt; ook wanneer men in aanmerking neemt, dat de handel te Rotterdam niet eene den zijtak naar Utrecht verlangt; indien toch, door het bestaan van een spoorweg van Amsterdam op Arnhem, groote nadeelen aan den handel in naburige plaatsen zou verzaakt worden, zou aan de andere zijde van Rotterdam hierop ongerijd

feld zijn aangedrongen; 4°. dat in de beantwoording volstrekt niet wederlegd worden de bedenkingen, die gemaakt zijn tegen den aanleg van den zijtak van Rotterdam op Utrecht. Men meende, dat deszelfs kosten, gesteld op zes millioen gulden, in vergelijking met die voor den weg van Amsterdam naar Arnhem, en welke slechts op negen millioen gulden zijn geraamd, al te hoog waren, om met dezen zijtak dadelijk een aanvang te maken, of om daarvoor terstond gelden toe te stemmen, en men was alzoo van oordeel, dat wanneer eenmaal de zoo even gemelde weg van Amsterdam naar Arnhem zou zijn tot stand gebragt, er altijd nog genoegzaam gelegenheid zijn zou, om tot het maken van dezen zijtak over te gaan, indien het mogt blijken, dat het belang des handels van Rotterdam zulks vorderde, iets, dat op dit oogenblik nog niet volstrekt uitgemaakt scheen; 5°. dat ten eenemale onvoldoende werd bevonden de wederlegging der Hooge Regering op de gemaakte bedenking, dat het werk aan partikulieren behoorde overgelaten te worden; onbepaald uitstel staat volkomen met weigering gelijk.

Eenige leden intusschen, verklaarden zich met de zaak te vereenigen. Deze oordeelden den weg voordeelig voor onzen handel, en meenden dat, bij hetgeen men in andere landen zag gebeuren, Nederland niet behoorde achter te blijven. De bedenking, dat Pruissen zich nog niet bepaald over eene toestemming tot voortzetting van den weg op zijn grondgebied scheen te hebben uitgelaten, hield hen niet terug. Eensdeels omdat zij van gevoelen waren, dat die toestemming niet zou achterblijven, en omdat, wanneer wij het daarstellen van den weg in ons land tot zoo lang verschoven, als Pruissen zich stellig zou hebben verklaard, België, dat, zonder mede van den kant van dat Rijk nog volkomen zeker te zijn, met zijnen weg steeds voortgaat, ons verre zou vooruit wezen. En ten andere dewijl zij meenden dat, ook zonder eene uitbreiding tot over de grenzen, een spoorweg van Amsterdam naar Arnhem, vereenigd met eene bespoedigde verzending te water van laatstgemelde plaats naar Ketlen en verder, voor een groot gedeelte van onzen handel, dat op dit oogenblik van eene behoorlijke water-communicatie met den Duitschen Rijn, is verstoken, zeer wenschelijk zou wezen, en dus middellijk aan het geheele land voordeelen zou aanbieden, groot genoeg om eene zoo betrekkelijk geringe som, als welke hier gevraagd werd, niet te weigeren.

Met betrekking tot de droogmaking van het Haarlemmermeer merkten de afdeelingen aan, dat de vraag niet was beantwoord, op welke wijze de Regering vergoeding zal bekomen voor de ontlasting van Rijnland, die het gevolg zal zijn van de droogmaking der bedijking. Men wenschte voorts te weten, wie op dit droogmaken aandringen, daar toch de meeste belanghebbenden zich hiertegen hadden verklaard; men meende dat Haarlem en Leiden het droogmaken nadeelig door den handel beschouwden, en het Rijnland hierin aanleiding tot bekommering vond door de uitloozing van het water; terwijl daarenboven de grootste water-bouwkundigen het oneens waren over het nut en de noodzakelijkheid, maakte men zwarigheid, om acht millioen toe te staan voor een werk, hetwelk zelfs vele belanghebbenden niet schijnen te verlangen. Door eenige leden is opgemerkt, dat, toen zij, bij het eerste onderzoek, tot de droogmaking in het afgetrokken toestemden, zij van meening waren, dat het Hoogheemraadschap van Rijnland, hieraan zijne goedkeuring had gegeven, terwijl het hun nu twijfelachtig was, of hetzelve wel over deze belangrijke zaak was gehoord, zij zouden derhalve verlangen, dat nu dit laatste nog mogt geschieden, ten einde men zich zou kunnen overtuigen, of inderdaad bij dat collegie gegronde en overwegende bedenkingen tegen deze droogmaking bestaan, dan wel of de tegenstand, welken men daar schijnt te ontmoeren, alleen aan verouderde begrippen is toe te schrijven. Men kan aan de Regering niet toegeven, dat de kosten van waterstaats-werken in den regel de ramingen niet overtreffen; bijzonderen aanzien van droogmakerijen meende men te kunnen aanvoeren, dat de kosten van de honderd drooggemaakte polders, in de meeste derzelve, werkelijk de ramingen hebben overtroffen. — Volgens de deswege speciaal gedane aanvrage had men nopens de droogmaking verlangd eene meer juiste aanduiding en betoog, wegens de schaden en nadeelen en de uitgebreidheid van dien, welke van tijd tot tijd, en vooral in de laatste jaren, door dezen waterplas zijn veroorzaakt, opdat men beter zou kunnen oordeelen over het hooge nut of de noodzakelijkheid dezer onderneming.

In eene afdeeling verklaarden onderscheiden leden in het algemeen eene dergelijke onderneming als ten hoogste wenschelijk te beschouwen, al ware het zelfs met opofferingen, en als gevorderd in het algemeen belang, en tot afweering van zoo vele rampen, als bij voortduring van dezen altijd toenemenden waterplas in het midden des Rijks te duchten zij. Algemeen is men echter bij het gevoelen gebleven, dat er geen dringende redenen zijn aangevoerd, waarom juist nu in de thans bestaande omstandigheden vooral, tot zulk eene groote onderneming zal worden overgegaan.

Indien er geen *periculum in mord* bestaat, hetgeen niet is aangevoerd of betoogd, schijnt het meer raadzaam de ontwikkeling dier omstandigheden af te wachten, en inmiddels voorzorgen aan te wenden, die zoo lang gediend hebben, en waarvan de kosten betrekkelijk zoo veel minder bezwarend zijn. Een lid verklaarde zich zelfs tegen het denkbeeld, om de uitdrooging van het Haarlemmermeer door het Rijk te laten daarstellen, en oordeelde, dat het beter zou zijn dit, onder de noodige bescherming der Regering, aan bijzondere ondernemingen te vergunnen. Men behoefde dan de risico niet voor het Rijk te behouden, en bijzondere personen werken altijd minder kostbaar dan openbare administratien. Bij vele droogmakerijen van grooten omvang, b. v. in Noord-Holland, was het alzoo behandeld.

Eindelijk gaven nog eenige leden te kennen, dat zij met genoegen uit het antwoord der Regering, ten aanzien der droogmaking van het Haarlemmermeer, hadden gezien, dat de Regering er zich steeds voor verklaard had, om de algemeene verbeteringen der rivieren, als eene zaak van algemeen belang, voor hare Regering te nemen.

Omtrent de werken van verschillenden aard bleef men volharden in de meening, dat die werken in de wet zelve uitdrukkelijk behoorden te worden aangewezen, tevens met vermelding der kosten, voor ieder derzelve afzonderlijk aan te wenden, en met afzonderlijke opgave der bijdragen van de provincien en der bijzondere belanghebbenden. Sommige leden hebben bij deze gelegenheid de aandacht der Regering gevestigd op onderscheidene zoodanige werken van algemeen nut, als een straatweg van 's Hertogenbosch, over Bommel en Kuilenburg, naar Utrecht; enz... en hebben voorts de noodzakelijkheid aangetoond, dat er eene wet op de onteigeningen wierd daargesteld.

— Naar men vernemt moet er in de centrale afdeeling der Tweede Kamer van gisteren, van Regeringswege voorgesteld zijn geworden aan de afdeelingen, ten gevolge van de op nieuw gemaakte bedenkingen, de vraag te onderwerpen, of zij het ontwerp zouden goedkeuren, wanneer de Regering het voorstel van den aan te leggen spoorweg opgaf, en de aangevraagde gelden zou beperken tot het bedrag, hetwelk de droogmaking van het Haarlemmermeer en de daar te stellen straatwegen in sommige gewesten zouden vorderen. Deze vraag is heden in de afdeelingen overwogen en behandeld geworden. Naar men verzekert, moet de slotsom van derzelver overwegingen geweest zijn, dat de leden geenszins kunnen instemmen met den voorgedragen financiëlen maatregel, hetzij dezelve tot voorziening in de kosten van alle, of slechts van een deel der voorgedragen werken zou. Daarop heeft de centrale afdeeling dezen middag weder conferentie met Z. Exc. den Minister van Finantien gehouden, waarin men, zoo men wil, tot het besluit gekomen is, dat, daar het gedane voorstel niet gunstig bij de leden schijnt ontvangen te worden, het ontwerp in deszelfs geheel zou blijven, zoo als het is liggende, en ook derwijze aan de beraadslaging der Tweede Kamer zal worden onderworpen.

— Naar men verneemt, is dezer dagen door een der leden een voorstel van den Voorzitter van de Tweede Kamer ter hand gesteld, hetwelk ten doel had, om Z. M. eerbiedig te verzoeken, art. 2 van het niet aangenomen ontwerp van het tarief afzonderlijk voor te dragen. Men schijnt reeds besloten te hebben, aangezien de werkzaamheden van de Kamer reeds ver gevorderd zijn, de behandeling van dit voorstel tot de aanstaande najaarszitting te verschuiven. Dit artikel 2 is van den volgenden inhoud:

De vrijstelling van inkomende regten voor goederen, uit de Oost-Indische Bezittingen van den Staat aangebragt, vastgesteld bij de algemeene wet van 26 Augustus 1822, (*Staatsblad* N°. 38), art. 5 § 9, wordt uitgestrekt tot goederen, welke, op den voet, bij dat art. omschreven, uit de West-Indische Bezittingen van den Staat zullen worden ingevoerd, met uitzondering van melasse.

— Nog meldt men uit 's Gravenhage van den 31 Maart:

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, zijn ingekomen drie kennisgevingen van de Eerste Kamer, inhoudende, dat deze zich heeft vereenigd met de drie, in de laatste dagen, door de Tweede Kamer aangenomen ontwerpen van wet, betrekkelijk de buitengewone uitgaven voor de Departementen van Oorlog en Marine, de voorziening in de volle rentebetaling der nationale schuld over 1838, en de wijziging der wetten op de geneeskunde. — Aangenomen voor notificatie.

Bij de Kamer is ingekomen een verzoekschrift van een apotheker te Heusden, hetwelk in handen der daartoe bestemde Commissie gesteld wordt.

Aan de Kamer wordt hulde gedaan: 1°. van de *Annales Academiae Lugduno-Batavorum*; 2°. over het door Mrs. *L. Asser* en *C. D. Asser* uitgegeven werk, getiteld: *het Nederlandsche Burgerlijk Wetboek, vergeleken met het Wetboek Napoleon*, nagelaten door Mr. *C. Asser*, in leven lid en Secretaris der Commissie van redactie en tot herziening der nieuwe wetboeken, en 3°. van het eerste deel, eerste stuk, van het werk, getiteld: *Wenken en Meeningen omtrent Geneeskundige Staatsregeling en Algemeene geneeskunde*; onder medewerking van eenige vaderlandsche geleerden verzameld, en uitgegeven door den heer *J. P. Heye*, practiserend Geneesheer te Amsterdam. Het tweede dezer werken wordt der Kamer aangeboden door den heer *Frets*, die tot aanprijzing van hetzelve, onder anderen, zeide, dat het vervaardigd was door een zijner overleden vrienden, die zoo veel voor de Nederlandsche wetgeving gedaan heeft; dat dezelve geheel berekend was voor de taak, die hij ondernomen heeft; dat het uitgegeven werk ten blijke verstrekt, dat hij zijne taak meesterlijk heeft volbragt; dat de uitgave van hetzelve de beste lofspraak is, die zijne naaste betrekkingen van hem konden geven; dat het hem veel leed gedaan had, dat de heer *Asser* de vruchten van zijnen moeijelijken en ingespannen arbeid, de invoering namelijk der nieuwe Nederlandsche wetgeving, niet heeft mogen inoogsten; doch dat het hem tot genoegen strekte, door de aanbieding, welke hij thans deed, de nagedachtenis van wijlen den heer *Asser*, eenigzins te mogen vereeren. Het derde werk is door den heer *Driessteyn* aan de Kamer aangeboden. Tot aanbeveling van hetzelve is door gemeld lid aan de vergadering mededeeling gedaan, dat hij eene circulaire van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken, d. d. 9 Februarij jl., aan gedeputeerde Staten der onderscheidene provincien, uit aanmerking van de nuttige strekking der pogingen van den schrijver van gemeld werk, in overweging gegeven is, om de verschillende Overheden en Besturen te verzoeken een exemplaar van dit nuttig werk aan te koopen en tevens den schrijver zoodanige inlichtingen mede te deelen, welke zij daartoe geschikt zullen oordeelen. — Alle deze werken zullen in de boekerij der Kamer worden geplaatst.

De centrale afdeeling heeft verslag gedaan op het ontwerp van wet tot uitgifte van losrenten op een gedeelte der schuld ten laste der Overzeesche Bezittingen, tot het doen van voorschotten voor openbare werken, welk verslag eenvoudig eene verwijzing behelst naar de nadere bedenkingen, welke in de afdeelingen, ten gevolge der van Regeringswege bekomene antwoorden op dit ontwerp, gemaakt zijn. De beraadslagingen over dat ontwerp worden bepaald op aanstaanden Maandag, 's morgens ten tien ure. Daarna wordt de vergadering tot dien tijd gescheiden.

— Voorts meldt men nog uit 's Gravenhage van heden den 1sten April:

Naar men vernemt, zal Zijne Exc. de Baron *R. Fagel*, Nederlandsch Gezant aan het Fransche Hof, die zich in deze Residentie bevindt, naar Parijs terugkeeren, zoodra uit Londen het antwoord zal bekomen zijn, hetwelk de Londensche Conferentie zal vermenen te moeten geven op de mededeelingen, betrekkelijk de toetreding tot de 24 artikelen, welke laatstelijk dezer zijde aan dezelve gedaan zijn. Dat antwoord zal waarschijnlijk ook de bepaalde meening der Belgische Regering over deze aangelegenheid doen kennen. Men voorziet, dat het verwacht wordende antwoord nog wel eenige dagen zal achterblijven, daar de leden der Conferentie zich, in deze gewigtige zaak, waarschijnlijk van nieuwe instructien van hunne Hoven zullen hebben moeten voorzien, voor dat zij zich dienaangaande bepaald hebben kunnen uitlaten. Het staat te bezien, of zij die nieuwe instructien bereids hebben ontvangen. Hoe het zij, uit een en ander blijkt, dat de berigten van eenige Engelsche dagbladen, volgens welke de zaken spoedig geschikt zullen zijn, en van andere, dat de Conferentie geweigerd zou hebben eenige schikking op de 24 artikelen gegrond, te treffen, slechts voorspellingen en geruchten schijnen te zijn, welke weinig geloof verdienen.

— Uit Nijmegen meldt men, dat een half uur van het dorp Aphem, den 25 Maart, des morgens ten 4 ure, brand is ontstaan in de afgelegen woning van *J. van den Hoek*, welke zoo spoedig door den hevigen wind voortging, dat de man, vrouw en acht kinderen, die zich allen nog te bed bevonden, zich ter nauwernood hebben kunnen redden, maar voor hetovergeschoten vee, gereedschap, meubelen, kortom alles wat zich in het huis bevond, met het huis eene prooi der vlammen geworden is. Deze welgesteldheid is daardoor in de diepste armoede gestort en voor hem worden liefdegiften geraagd, die bij de redactie der *Provinciale Geldersche en Nijmeegsche Courant* kunnen bezorgd worden.

— Uit de provincie Zeeland word van den 27 Maart geschreven:

Eene ijsingwekkende misdaad, die alle hart met medelijden voor het jongdige slagoffer en met afschuw voor den misdadiger vervult, heeft gisteren te Middelburg plaats gehad. De berigten omtrent de gruweldaad zijn zoo alsnog zeer uiteenloopend, doch komen over het algemeen op het volgende neder.

Zekere *Willem Blok*, landbouwer op de Schroeweg, tusschen Middelburg en Vlissingen, had, zoo men zegt, eenig geld te vorderen van de huisvrouw van *Pieter Huisen*, kleper of vrachtrijder te Middelburg, voorheen echtelijke landbouwer *Blok* zond gisteren morgen zijn dertienjarig dochtertje naar Middelburg met een korfje appelen, naar men vernomen heeft, om het verschuldigde van vrouw *Huisen* te halen. Terwijl *Blok* was met vracht naar Vlissingen gereden. Het ongelukkige kind schijnt de haar opgedragene boodschap te hebben volbragt, maar keerde niet zoo harer ouders weder, die zich over haar lange afwezigheid verontrustende, naar Middelburg gingen en overal naar hun dochtertje deden zoeken. Ook het huis waarin vrouw *Huisen* woonde, werd gestreng onderzocht, doch aanvankelijk ontdekte men niet de minste sporen van het misdrijf. Op het oogenblik vermoedt men echter algemeen, dat het rampzalige kind wreedaardig vermoord, in een riool achter of naast het huis van vrouw *Huisen* is gevonden, en dat die vrouw in verzekerde bewaring is genomen, als verdacht van zich aan deze voor eene vrouw, die zelve moeder van verscheidene kinderen is, onbaarlijke gruweldaad te hebben schuldig gemaakt. Wij zien ons aandoenlijk berigt over eene misdaad te gemoet, die zonder voorbeeld in onze geschiedenis is, en waarvan het ijselijk aandenken de ziel van ieder, die een menschelijk hart in den boezem draagt, doet schokken.

— De Belgische Minister van Oorlog heeft bekend gemaakt, dat de lot-

lingen der ligting van 1838 voorcerst in reserve zullen blijven, tot afwikkeling van nadere bevelen.

— Uit Brussel meldt men in de *Commerce Belge*, van den 26 Maart, het navolgende:

Gisteren morgen is de Kabinets-renbode *Wittocks*, naar men verneemt, met zeer gewigtige depeches naar Londen vertrokken. Men beweert, dat dezelve de wijzigingen bevatten, welke het Belgische Gouvernement in de 24 artikelen verlangt; deze wijzigingen betreffen de schuld, het grondgebied en de vrije vaart op de Schelde.

V. Ten aanzien van de verloopen rentebetalingen der schuld, ten laste van Belgie, vraagt men eene vergoeding voor de oorlogskosten, waartoe Nederland België zou gedwongen hebben sedert het tijdstip, dat de Mogendheden, die het tractaat van Londen onderteekend hebben, de onzijdigheid van Belgie hebben gewaarborgd; wat betreft het door de 24 artikelen afgestaan grondgebied, zoo merkt men aan, dat, dat de Koning der Nederlanden reeds jaren gewacht heeft met de aanneming der voorwaarden, waartoe hij zich thans gereed verklaart, het niet billijk zou zijn hem het lot der bevolkingen toe te vertrouwen, die, door het aanvaarden van openbare bedieningen, door het uitoefenen van staatkundige regten in de verschillende verkiezingen en door het nakomen der Belgische wetten op de militie en de belastingen, een min of meer groot aandeel aan de samenzetting en derzelver gevolgen genomen hebben. De stad Venlo is in dien zin ook het onderwerp eener geheel bijzondere vordering. De verlangde wijzigingen zijn ons niet letterlijk bekend; maar wij kunnen verzekeren, dat dezelve op het gemelde nederkomen, en dat zij aldus zijn opgesteld, ten gevolge van de wenken, door de Kabinetten van Parijs en Londen gegeven, en waarop de onlangs uit die beide hoofdsteden vertrokken renboden betrekking hadden.

AMERIKA.

Men heeft over Engeland wederom berigten uit Kanada van den 3 Maart ontvangen, welke melden, dat de partij der beweging nog niet tot rust was gekomen. Op het grondgebied der Vereenigde Staten geweken, had zij eenige afzonten van die Staten geplunderd en de wapenen in bezit genomen; de troepen der Vereenigde Staten hadden zich hiertegen niet kunnen of willen verzetten. Het getal der tot die partij toegedanen, nam steeds toe, zelfs werd gemeld, dat derzelver troepen eenen inval in Kanada gedaan en eene overwinning op de troepen der Engelschen behaald hadden. Ook Neder-Kanada verkeerde weder in eenen onrustigen toestand.

— Aan de Lloyds te Londen was eene officiele mededeeling gedaan van het Gouvernement van Peru (Bolivia), houdende, dat aan alle vreemde schepen verboden is, in zekere havens der Republiek binnen te loopen, op straffe van verbeurdverklaring, en de eenige haven, in welke vreemde of ter walvischvangst varende schepen wettiglijk mogen binnenloopen, zijn Callao, Huanchoes en Payta.

SPANJE.

Berigten over Parijs van den 30 Maart.

De dagbladen van de beweging melden, dat de Ayuntamiento van Madrid den 17den eene buitengewone bijeenkomst heeft gehouden, waarin besloten is, het adres, vroeger aan het Gouvernement ingediend, en waarin gevraagd wordt, om de hoofdstad met levensmiddelen en krijgsbehoeften te voorzien, te hernieuwen, en, ingeval de Ministers geene maatregelen mogten nemen, een manifest aan het publiek bekend te maken, om den ijver van den Ayuntamiento en de onverschilligheid van het Gouvernement, betrekkelijk eene zoo belangrijke zaak, te doen kennen.

— De *Gaceta zi Madrid* bevat eene wederige opgave van de opbrengst der gedurende de maand Februarij verkochte nationale eigendommen; daarin blijkt, dat dezelve op 6,010,345 realen waren geschat, en 12,266,331 realen hebben opgebragt; indien men deze som bij de opbrengst van de reeds vroeger verkochte domeinen telt, dan bedraagt de geheele som 595,341,615 realen, welke 7,012 verkoopingen opleverden.

— Men zegt, dat *Merino*, *Zabala* en *Lopez del Porz* onder het bevel van *Negri* dienen. Volgens tidingen uit Maureza, is de Kapitein-Generaal, Baron *de Meer*, met de Carlisten te Biosca slags geweest, waarbij laatstgemelden eene nederlaag hebben geleden. Men zegt, dat onder de Carlisten het gerucht loopt, dat *Cabrera* ernstig ziek zou zijn, zoo dat men zelfs voor zijn leven vreest, en in verschillende kerken gebeden voor hem worden gedaan.

— De Generaal *Espartero* heeft den 20sten Logroño verlaten, en zich in zijn kwartier Haro begeven, volgens brieven uit Estella, den 18 Maart, heeft Don *Carlos* besloten, aldaar te blijven. Hij schijnt voor het oogenblik den aanval van de troepen van H. M. niet te vreezen. De Carlistische Brigadier *Tarragon* bevond zich den 16den in Opper-Aragon, in de nabijheid van Sos en Kerguu. De divisie van *Abecia* is den 17den van Daroca naar Mouforte vertrokken.

— Granada, den 17 Maart. Heden namiddag zijn alhier 1,500 Krijgsgevangenen, bekwerende zoo de Carlisten van *Tallada*, binnengekomen, onder dezelve bevindt zich de zoon van *Tallada*, met 60 andere opperhoofden en officieren, welke in het fort van Alhambra zijn gebragt; de soldaten zijn in een ruim kloostergebouw opgesloten.

— De Christinos Brigadier *Pardinas* heeft een rapport ingegeven, omtrent het gevecht van *Cazorla*, hij meldt daarin, dat hoe een van zijne troepen eene aanzienlijke Carlistische divisie, die Andalusie zelfs overmeesteren, geslagen en op dezelve 1000 man benevens al het geschut, paarden en wagens genomen hebben. Die 1000 man waren nog wel eerst bij zeer ongunstig weder in zullen komen marcheren.

— De Generaal-Majoor *Narvaez*, die bevel heeft aan het indringen der Carlisten in Andalusie te verhinderen, heeft zijde krijgsmagt in twee colonnen verdeeld, welke aan de Carlisten afbreuk gedaan hebben.

DUITSCHLAND.

In Beijeren werd onlangs eenige dagen het gerucht verspreid, dat de Generaal *Bonnet* door Z. M. den Koning uit Rome was teruggeroepen.

— Uit Frankfort schrijft men van 20 Maart, dat op het grondgebied dier stad in 1837 [illegible] geboren waren, als 11,100 van het mannelijke en 10,902 van het vrouwelijke geslacht. Er waren 10,000 personen overleden, zoodat de bevolking met 6,571 zielen vermeerderd is. Onder de gehuwden waren 348 tweelingen en 7 drielingen geboren. Er hadden 6,302 huwelijken plaats gehad. De bevolking van Frankfort telde in 1833, 64,370 zielen.

— Uit Aken berigt men van den 16 Maart, dat aldaar een circulaire uit Rome ontvangen was, waarbij de verkiezing van den heer *Hüsgen* tot waarnemend [illegible] bekrachtigd wordt, en alle de door hem gegeven dispensatien enz. verleend worden.

— In den Duitschen dagblad treft men eenen hoogstgewigtigen brief aan, door het Keulsch Aartsbisschoppelijk Kapittel, onder dagteekening van den 6en November 1837, aan den Paus gezonden, waarin het gedrag van den Aartsbisschop van Keulen streng wordt afgekeurd.

GROOT-BRITANNIE.

Londen den 28 Maart. Aan het Lagerhuis is dan eenen kennis gegeven, dat de betwiste verkiezingen tot Parlements-leden van *O'Connell* en *Hutchinson* [illegible] waren geschied.

In die zelfde zitting is eene motie van den Kapitein *Boldero*, om het straffen met stokslagen af te schaffen, met 169 tegen 76 stemmen verworpen.

— In de zitting van gisteren heeft Lord *Elliot* een voorstel gedaan, om aan de Koningin een adres aan te bieden, waarin [illegible] wordt, dat het aanwerven van soldaten voor de dienst in Spanje noch aan dat land, noch aan Engeland eenig voordeel had aangebragt, en dat H. M. verzocht werd, om de orde in Rade, waarbij eene zoodanige aanwerving wordt toegestaan, niet te hernieuwen. Over dit voorstel zal nader beraadslaagd worden.

— De *Globe* van den 29 Maart meldt, dat de Ministers der vijf Mogendheden, leden der Conferentie over het Hollandsch-Belgische vraagstuk, tegenwoordig aan het Foreign-Office bijeenkomsten houden.

FRANKRIJK.

Parijs den 30 Maart. Door den Koning is in plaats van den Franschen Gezant te Madrid, den Graaf *de Latour-Maubourg*, naar Rome verplaatst, benoemd de Hertog *de Fesenac*.

— De *Moniteur* van den 29sten dezer bevat het volgende:

H. K. H. Mevronw de Hertogin *van Orleans* is de vijfde maand van hare zwangerschap ingetreden. De gezondheid van H. K. H. is bij voorduring zeer voldoende.

— De Kamer der Afgevaardigden heeft de wet ter verkrijging van het crediet tot voorschot van de interest der Griekscbe leening, met eene meerderheid van 259 tegen 30 stemmen aangenomen.

— Het tractaat, met Haïti gemaakt, wordt thans door de dagbladen medegedeeld; het kent aan Haïti en Frankrijk onderlinge regten toe in elkanders landen.

— Door het Koninglijk Geregtshof is het arrest in de zaak van *Hubert* uitgebragt. In hetzelve worden *Hubert*, *Stenble* en jufvrouw *Grouvelle* beschuldigd van zamenzwering tegen het leven des Konings, en *Annat*, *Valentin*, *Girard*, *Leprouse* en *Devanquelin* als medepligtigen van het complot. Zij zullen voor het Hof van Assises te regt staan.

MENGELINGEN.

DE HOF-NARREN.

De Hof-narren waren geene degelijke gekken; het waren gewoonlijk domkoppen of potsenmakers van beroep; deze laatsten vooral gaven een levendig, bijtend en geestig antwoord; men noemde dezelve *morosophes* of wijze gekken. Een edelman van het Hof van *Hendrik III*, den zijnen *Koning der gekken* genoemd hebbende, ontving er het volgend antwoord van: „Gave God, dat ik het was, want ik zoude hopen te bevelen aan zoodanigen, die meer magt hebben dan ik; maar ik zie wel, dat ik nimmer eenen grooten heer zal worden, de plaatsen zijn allen bezet."

De grootste gekken indesdaad hadden geene zotskap.

Er waren vele soorten van Hof-narren. Het leelijke en mismaakte was even zoo gezocht bij eenen nar, als het potsige bij eenen aap, het fraai gevederte bij eenen pauw en het geprevel bij eenen papegaai. Het afschuwelijkste gedrocht had het voorregt, vóór alle andere in de Koninglijke vertrekken te komen, naar willekeur te spreken, zonder dat men hem iets vroeg, en tegen de eerste edelen straffeloos zijne booze hekellust lucht te geven. De kropzieken hebben nog in Zwitserland even zulke voorregten; een ieder duidt alles van deze kwaaddoende wezens, die men gelooft door den hemel begunstigd te zijn.

Men zocht dus bij voorkeur dwergen, bogchels, negers enz. uit; men weet, welk eene belangrijke rol deze personaadjen in de toover- en riddergeschiedenissen spelen; dwergen, die op den hoorn blazen, bogchels, balladen aan den avonddisch opzeggende negers, dienaren der tooverpaleizen. Deze slimme commensalen van het leenheerlijk slot, waren gedurig in mededinging met de jagthonden, de vogels tot de valkenjagt behoorende, en andere huisdieren.

De welgeleerde Hof-nar zegevierde natuurlijk altoos in dezen wedstrijd. Hij sprong als een aap, speelde op den dopdelzak, de trompet en de vedel met drie snaren, om het gezang des nachtegaals na te bootsen; wierp een vloed van woorden uit, om den babbelachtigen ekster niets te benijden te hebben; wist gebeden, verzen en raadsels of vrolijke sprookjes voor te dragen en te vertellen, ten einde zijne meerderheid boven de andere dierlijke lievelingen zijns meesters, aan den dag te leggen.

Deze verschillende talenten van de Hof-narren, werden hun, soms met veel moeite, geleerd. De nar had eenen gouverneur, even als de honden oppassers; hij kreeg de beste stukken aan tafel, even als de sperwers en paauwen onder de vogelen; hij kreeg zelfs slagen tot straf, en ging in de keuken, dat is te zeggen, in gezelschap der knechten, boeten.

Het was verdiende, dat een Hof-nar de belofte van zijnen naam hield, om regt te hebben op de insignia van meester in gotheden, te weten, de muts met lange oren en papieren kam, de zotskap in de hand, de blaas aan den gordel, en de leverij met de kleuren des meesters, geheel met bellen bezet.

De Koninglijke ordonnantiën verboden aan de burgers het gebruik van zekere stoffen, welke voor den adel bestemd waren; de ridders alleen droegen gouden sporen, de boeren bereden slechts muilezels; de woningen der edelen onderscheiden zich door torens, windwijzers, duivenhokken, grachten en andere eigendommelijkheden, welke de hut des landbouwers en het burgerhuis zouden gevreesd hebben daar te stellen; maar iedereen had vrijheid eenen nar in zijne dienst te nemen.

De kerkvergadering van Parijs in 1212, herstelde echter de misbruiken, welke in de kerkelijke zeden waren ingeslopen, en verklaarde den oorlog aan de narren, die door de Bisschoppen werden onderhouden, om hen te doen lagchen.

Hoe vernederend moest niet de toestand dier schepsels zijn, die met den mond lachten, terwijl zij somtijds tranen in hun hart smoorden; die zich tot den tolestand van honden en apen vernederd zagen, die noch huisgezin noch vrienden hadden, die onder het honend gelaid hunner bellen leefden en stierven? Voorzeker heeft meer dan eens mannenhart van verontwaardiging onder het narren-kleed geslagen; voorzeker heeft eene hand, welke, naar behooren, het gevest van eenen degen zoude hebben kunnen vatten, zich krampachtig om de zotskap gesloten, en heeft de nar zijne schande op den Koning zijnen Heer zoeken te wreken; ten bewijze hiervan strekke *Triboulet*, nar van *Frans I* van Frankrijk, vermaard geworden door het werk van *Victor Hugo*, *le Roi s'amuse*.

De geschiedenis, welke zich wel met de kaarten van *Karel VI*, den handboog van *Karel VII*, de jagt van *Lodewijk XI*, het kaartspel van *Karel VIII* en andere geliefkoosde vermaken der Koningen van Frankrijk heeft willen bezig houden, heeft de feiten van al hunne narren niet beschreven: dit is een verzuim in de geschiedenis der groot-officieren der Fransche kroon, want het schijnt dat de Hof-nar, bij menige gelegenheid, onder den Koninglijken mantel verborgen was.

Men kent alleen de namen van *Thevenin*, onder *Karel V*; van *Caillette* en *Triboulet*, onder *Lodewijk XII* en *Frans I*; van *Potite* en *Brunquet*, onder *Hendrik II*, *Frans II* en *Karel IX*; van *Sibilot*, onder *Hendrik III*; van *Maître-Guillaume* en *Chicot*, onder *Hendrik IV*; van *Angoulevent* en *l'Angely*, onder *Lodewijk XIII* en *XIV*. Er zijn dus vele tusschen-regeringen in het rijk der dwaasheid, dat op eene zekere wijze met *Karel den Wijze* begint.

Deze Vorst bemiddt het onderhoud der narren, „en dit vermaak nam hij," zegt *Catherine de Pisans*, zijne historieschrijfster, „op dat eene te groote inspanning van geest, niet nadeelig voor zijne gezondheid zoude zijn."

De narren van *Karel V* waren zijne vertrouwelingen. De nar wist zich onmisbaar te maken door zijne behendigheid om de lusten en hartstogten zijns meesters te voorkomen en te vleijen, door zijne horoskopen, zijne puntdichten, zijne grappige gezegden, enz.

Karel V zijn naar verloren hebbende, schreef aan de stad Troyes om haar eenen anderen te leveren, *volgens bestaand gebruik*, waaruit blijkt, dat Champagne de eer had de Koningen van Frankrijk met narren te voorzien, even als later de Jesuiten zich de magt toeëigenden denzelven biechtvaders te geven.

De nar, die door *Karel den Wijze* betreurd werd, is in St. Germain-l'Auxerrois begraven; zijn graf wordt door *Sauval* beschreven; het is een steen van acht en een halve voet lengte op vier en een halve voet breedte, hol gebijteld en het afbeeldsel van den dooden voorstellende. *Thevenin* ligt daar met een lang kleed, hij heeft een kuif-kapje op het hoofd en eene gonniks-kap op de schouders; hij houdt eene zotskaps in de hand en draagt twee beurzen op de borst; de voeten zijn bloot; rondom dit beeld heeft men met de meeste zorg eenige kleine beeldjes in nisjes gebeeldhouwd, welke eenige tafereelen uit *Thevenins* leven voorstellen. De beurzen en de zotskap waren de aangenomene wapens der narren, die zulks alleen om gereed geld waren.

ZEE-TIJDING.

In Tessel binnengekomen S. Reinolts en J. Holmes, van Hull, J. Midley, van Scalham, C. Kew, van New-Castle, A. Pietree, van Sunderland, C. Londt, van Rostock, O. Jansen, van Arendahl.

In het Vlie binnengekomen K. H. Plukker, van New-Castle, H. Jo Plukje, van Hamburg.

Te Tersch, niets gepasseerd.

Het schip *Jan Isaac*, Kapt. E. Tammes, van Harlingerzyl naar Antwerpen, te Emden binnen, heeft den 22 Maart de reis voortgezet.

Het schip *de Vriendschap*, Kapt. B. F. Apveldt, van Greifswald naar Amsterdam, te Cuxhaven binnen, heeft den 24 Maart de reis vervolgd.

Het schip *Deben*, Kapt T. Hall, van Hull naar Rotterdam, te Hull gestrand, is, volgens een brief vandaar van den 26 Maart, den 23 dito weder afgebragt en naar Rotterdam vertrokken.

Het schip *Johanna*, Kapt. A. Sluik, van Harlingen naar Liverpool, is den 24sten, en de schepen *Trial*, Kapt. G. Sterling, van Antwerpen naar Llanelly, en *Clemence*, Kapt. J. J. Stinze, van Antwerpen naar Konstantinopel, den 25 Maart te Ramsgate binnen.

Het schip *de Maas*, Kapt. P. J. Bakema, van Rotterdam naar Newzy, is den 20 Maart te Penzance binnengeloopen.

Arrivementen: Te Matanzas E. Hatch, van Amsterdam; te Gravesend T. Hall en W. Cousius, van Harlingen, W. Norwood en J. Boxer, en te Hull F. Maloney, beide van Rotterdam.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 31. *Maart* 1838.

Nederlanden.			Gebl.	Pruissen.			Gebl.
Werkel. Schuld	2½ pCt.	54⅛ a 54⅜	54 7/16	Geldl. te *Lond.*	4 pCt.	— a —	—
Dito	— 5 —	101⅛ a 102⅛	101 15/16	Aandeelen van dito		114 a 114½	114⅛
Uitg.	.....	15/16 a 1	63/64				
Kans-Biljetten	.....	24⅜ a 25⅛	25	Spanje.			
Amort. Syndic.	4½ —	95⅛ a 95⅝	95 9/16	Nieuwe 1835	5 pCt.	19 a 19½	19⅛
—	3½ —	79⅛ a 79⅝	79	Dito onbep. st.		— a —	—
Hand.-Maats.	4½ —	182⅝ a 183⅜	183 5/8	Dito passive		— a —	—
Nieuwe dito	4½ —	— a —	—	Dito uitgest.		— a —	—
Aandl. H. Spoorw.	—	— a —	—	Coupons I. *Nov.*		— a —	—
Rotterd. Dito	—	— a —	—	Oostenrijk.			
Frankrijk.				Obl. *Goll & C°.*	5 pCt.	— a —	—
Inschr. Grb.	3 pCt.	— a —	—	Certificaten	2½	— a —	—
—	5 —	— a —	—	Neg. Metaliek	2½	— a —	—
Rusland.				Idem	5 —	102⅛ a 102⅜	102⅛
Gb. *H. & C°.* 1798	5 pCt.	105 a 105⅛	105⅛	Dito in *Lond.*	5 —	— a —	—
— 18 3/13	5 —	105⅛ a 105⅜	105⅜	Bank-Aktien	3 —	— a —	—
Ins. en Certif.	6 —	69 a 69⅛	69⅛	Napels.			
— 18 1/13	5 —	— a —	—	Certificaten	5 pCt.	— a —	—
				Dito in *Napels*	5 —	93 a 93⅛	93⅛

De Prijs van de BOTER aan de WAAG binnen LEYDEN.

Zaturdag den 31. *Maart* 1838.

Van 30 tot 34 gulden.

BROODZETTING voor de STAD LEYDEN,

Ingaande Maandag den 2 *April* 1838.

Maximum van den prijs, waar *niet boven*, maar *wel beneden*, zal mogen worden verkocht, ingevolge Koninklijk besluit, van den 25 Januarij 1826, (*Staatsblad* N°. 5), en de disposition van H. H. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, van den 5 December 1828, (*Provinciaalblad* N°. 161.)

Het *Roggebrood*, van *zuivere rogge* gebakken, wegende 3 Ned. ponden, op	33 cents.
Een pond vijf oncen, op	16½ —
Het *Tarwebrood*, *beste soort*, wegende een Nederl. pond, op	30 —
Vijf oncen, op	12½ —
Het *Franschbrood*, van een Nederl. pond, op	25 —
Vijf oncen, op	10½ —
Het *Huisbak*, wegende een Nederl. pond, op	23 —
Vijf oncen, op	9½ —
Het *minste soort* of zoogenaamd *krop uit de zak*, van een Ned. pond, op	20 —
Vijf oncen, op	8½ —

Alles gebakken overeenkomstig art. 9 en het gealtereerde 10de artikel van het Reglement op de Broodbakkers-nering, in dato den 3den Mei 1819.

Leyden, den 29sten Maart 1838.

Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden:

J. C. DE MEY.

Ter ordonnantie van dezelve:

L. P. A. DU PUL.

*** HOOGE PRIJZEN, getrokken ten Kantore van *N. MATHANS*, te Leyden, in de afgeloopene 173*ste Kon. Ned. Loterij*.

Op N°.	1308	*f* 25,000
„ „	1521	„ 25,000
„ „	9067	„ 10,000
„ „	1896	„ 1,500
„ „	1110	„ 1,000
„ „	1164	„ 1,000
„ „	1210	„ 1,000
„ „	1336	„ 1,000
„ „	1798	*f* 70 en Premie van „ 1,000
„ „	1835	„ 1,000
		„ 34948

benevens een aantal mindere Prijzen en Premiën, en zijn wederom te bekomen: HEELE en GEDEELTEN van KOOPLOTEN, voor de *172ste Kon. Ned. Loterij*, waarvan de *Eerste Klasse* begint te trekken op den 23sten dezer.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Op *Maandag den* 2*den April* 1838,

(*Tot Sluiting van het Tooneel.*)

KATHARINA HOWARD, KONINGIN van ENGELAND, of DE TWEE SCHIJNDOODEN, Romantisch *Tooneelspel*, in 5 Bedrijven en 8 Tafereelen, door den Heer *C. Alex van Ray*. (*Alexander Dumas* vrij gevolgd en voor het Nederlandsche Tooneel bewerkt met doelmatige *bekortingen* en *verbeteringen*.) Versierd met alle deszelfs vereischte Tooneel-benoodigdheden, Toestel, en geheel nieuwe Costumes. De Handeling heeft plaats in *Engeland*, ten jare 1540. — Gevolgd van: *JOZEF DE TWEEDE*, of DE ONBEKENDE IN ZIJN HERBERG, *Blijspel*, m. *Zang* (*Vaudeville*), in één Bedrijf, naar het Fransch van *Duvert du Roy*, vrij gevolgd en voor het Nederduitsche Tooneel bewerkt door *F. A. Reinveldt*.

HALVE LOTEN worden eerst NA HALF NEGEN URE afgegeven.

(*De Aanvang precies ten* ZES URE.)

*** Mijne geliefde Echtgenoot C. M. VERMEULEN, beviel heden voorspoedig van een welgeschapen ZOON.

LEIDEN, 27 Maart 1838. T. HOOFTMAN Jz.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON, ELIZABETH COUVEE, geliefde Echtgenoot van

LEYDEN, 1 April 1838. B. VAN DER HORN Jz.

Eenige Kennisgeving.

*** Heden overleed ons geliefd jongste Kind, ELIZABETH MARIA, bijna 19 maanden oud.

LEIDEN, 30 Maart 1838. P. G. HUBRECHT.
A. A. L. HUBRECHT, geb. STEENLAGEN.

*** Ons geliefd jongste Kind, bijna zes maanden beneikenbehoeve, werd ons heden tot onze grievende smart, onverwacht door den doodsontnomen.

LEYDEN den 31 Maart 1838. W. C. DE MOL.
D. C. DE MOL, geb. SNOECKX.

Eenige Kennisgeving.

*** Heden overleed alhier Mejufvrouw ANNA MARIA BEUNINK, Weduwe van PIETER DOUW, in den ouderdom van 87 jaaren.

LEYDEN, 31 Maart 1838. J. VAN DER KOOI.
B. EIGEMAN,
Executeuren Testamentair.

*** SCHELE HOOFDPIJN en DOOFHEID.

In onderscheidene Parijssche dagbladen leest men: „De Heeren *Appiotti*, „rue Theyenot, N°. 12; *Drouthy*, rue de Charonne, N°. 30; *Meinzer*, Mu„ziekmeester, rue du Caulvaire, N°. 7; *Vuillemye*, Directeur der Schilder„Academie te Lutk; de Postmeester te Hamburg; *Vieyrille*, te Treux; „*Poussin*, Notaris te Senoches; de jonge *Garnier*, Kweekeling op de School „des Chartes te Dijon; *Martin*, Regter in de Regtbank van St. Quentin; „allen aangetast door zware *schele Hoofdpijn of Doofheid* zijn geheel gene„zen onder de behandeling van den Doctor MENE MAURICE, te Parys." Zijne in het Fransch geschreven Brochure, 4de en 5de uitgaaf, bevat zijne uitvindingen, om zich zelven te genezen. De Prijs is 1 fl. 50 c. (75 cents) behalve 15 c. voor het porto. Adres *Franco*, bij den Heer MASSIGNAC, Kalverstraat, N°. 1655, te Amsterdam.

*** B. VAN BEEK, *Horologiemaker*, woonende in het Noordeinde te Leyden, heeft de eer aan zijne Stadgenooten te berigten, dat hij van heden aan zijne AFFAIRE begonnen heeft; beloovende het in hem te stellen vertrouwen, zich door eene prompte en civiele bediening waardig te maken.

Leyden, 2 April 1838.

*** Eene fatsoenlijke JUFVROUW van middelbare jaren, van de Protestantsche Godsdienst, wenscht gaarne binnen de Stad Leyden tegen Augustus bij fatsoenlijke Lieden, voor eenen matigen Prijs, KOST, INWONING, het gebruik eener vrije Slaapkamer en gezellig verkeer. — Opgave van dien onder letter M., bij de Boekhandelaren H. W. HAZENBERG & COMP., op de Breedestraat te Leyden.

*** Op een levendigen Stand binnen Leyden wordt gezocht een BEHEDEN-VOORKAMER, voor eene stille Affaire, met Twee gemeubileerde BOVEN- of BENEDEN-KAMERS. Adres met Brieven *Franco*, onder letters V. B., bij Mej. de Wed. ROOSE, op de Heerengracht, te Leyden.

*** Op Woensdag den 4 April 1838, zal aan het *Verkoophuis* op de Hoogigracht te Leyden worden Verkocht: Eenige MEUBILAIRE en andere GOEDEREN, alsmede JUWEELEN en ongemunt GOUD en ZILVER, bestaande in: Een fuweel Sot, dito Ring, Gouden Hankerchief-Slot en Graniaten Ketting, dito Oor- en Hand-Ringen, voorts eenig Zilverwerk, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. Alles op Morgen Dingsdag voor een ieder te zien.

NB. NB. De geannoceerde Veiling tegen den 7 April 1838, van het NB. BUITENVERBLIJF *ZUIVERLOOS*, buiten de Rhijnsburgsche Poort der Stad Leyden, onder Oegstgeest, *ZUIDERHOUT GANG HEBBEN*, als zijnde hetzelve Perceel UIT DE HAND Verkocht.

VERKOOPING op *REGTERLIJKE AUTORITEIT*.

Op Zaturdag den 7 April 1838, des avonds ten zes ure, in *Meerburg's Logement* aan den Burg binnen Leyden, van een HUIS en ERVE aldaar, op het Steenschuur, omtrent de Delftsche Vliet, Wijk A, N°. 546, Kadaster Sectie F N°. 381, en een HUIS en ERVE aan de wederzijden aan de Delftsche Vliet, omtrent het Steenschuur, Wijk A, N°. 545, Kadaster Sectie F N°. 383.

De voorschreve Percelen kunnen op den Verkoopdag worden bezigtigd. Zijnde tevens nadere Informatien te bekomen ten Kantore van de Notarissen J. A. TRIP te Leyden en C. KLAVER WIJBEN te Zoeterwoude.

VERKOOPING op *REGTERLIJKE AUTORITEIT*,

Op Maandag en Dingsdag den 9 *en* 10 *April* 1838, *des voormiddags ten tonne*, Voor het Huis op het Rapenburg, hoek de Groenmarkt te

WIJK F, N°. 234, binnen Leyden,

Van eenen heerlijk en welgeconditionneerden INBOEDEL,

MAHONIJHOUTEN en EIKENHOUTEN MEUBELEN,

Kabinetten, Secretairs, Chiffonniers, Ledikanten, Stoelen, Tafels, Spiegels, Woonkleeden, Gordijnen, Vaze, Glazen en andere Gordijnen, onderscheidene soorten van Porselein-, Glas- en Aardewerk, Koperen, Tin- en Blikken IJzerwerk, Bedden met derzelver Toebehooren, Tafellakens en Servetten, benevens Gewaren en hetgeen verder ter Koop zal worden aangebragt.

Voorts: ONGEMUNT GOUD- en ZILVERWERK, bestaande in: Twee Snoeren Paarlen, een Boek met Gouden Sloten, een ring met Kalpies, 2 stel Gouden Horologieketting en twee Scheeren, Zilveren Tepels en Vorken, een Schenkblad, Theekistje, Muskenellen, Presenteerpenningen, Sonnemend, Oliën en Azijnstel, eenig Kinderspeelgoed, Zilveren Horologien en verder klein Zilverwerk, gaiscinder als nader zal worden aangeplakt.

Alles behoorende ten Sterfhuize van wijlen den Heer M. THEODOOR JOHAN BYLEVELD, in leven *Houtkooper* te Leyden.

Het ongemunt Goud- en Zilverwerk zullen reeds des middags ten 12 uren worden verkocht.

De voorschreven Goud- en Zilverwerken zullen reeds des middags ten 12 uren worden verkocht.

Donderdag, Vrijdag en Zaturdag, den 5, 6 en 7 April, en de Meubelen en verderen Inboedel mede op Vrijdag en Zaturdag, den 6 en 7 April 1838, alle des voormiddags van 10 tot 1 uure, en des namiddags van 3 tot 5 uren, aan een ieder te zien zijn.

Die daarin gading hebben, komen tijdig, en plaatsen voorschotten en doen in het openbaar hun voordeel.

LEIDEN, 31 Maart 1838. J. VAN DER KOOI.

By de Wed. ANTHONY DE KLOPPER en ZOON, te Leyden.